

Maria har aldrig checkat ut
från hotell Stenkullen

”Här dukar jag även till andarna”

1957 köpte Maria Svenssons föräldrar det pampiga hotellet Stenkullen utanför Norrköping. En byggnad där kungligheter och andra förmögna huserat genom åren. Idag bor Maria där själv, tillsammans med sin sankt Bernhardshund. Ja, och andarna förstås ...

TEXT: MARIANNE WESTERLUND FOTO: SVT

Maria
Svensson är
aktuell i doku-
mentären *Mitt
livs hotell* på
SVT play

Bildtext:

Har ni någon gång susat förbi på E4:an strax norr om Norrköping och tittat lite upp i backen, så har ni kanske lagt märke till ett pampigt, men smått förfallet hotell. Kanske har ni till och med kikat efter en avfart eller försökt hitta en hemsida på nätet. Men se den finns inte. För vill man checka in på hotell Stenkullen, gäller det att bli godkänd av dess ägare, Maria Svensson - och hon släpper inte vem som helst över tröskeln. Men har man väl passerat nålsögat och fått köra in genom hotellets svarta järngrindar, så öppnas en värld långt bortom motorvägens buller. Som i ett huj transporterats man 100 år tillbaks i tiden, till en praktfull men övervuxen 1800-tals park. Här döljer sig prydnadskanoner, ett litet kapell och ett lusthus, samt en rosträdgård med doft av svunna tider.

Iklädd vit kavaj och svart elegant klänning ser Maria ut som en helt vanlig hotelldirektör. Fast vanlig är hon sannerligen inte. Det blir jag snart varse under rundturen på hotellet,

som den stenrike snusfabrikör Erik Swartz lät uppföra som sitt sommarviste 1862. Om väggar kunde tala.

Kungliga gäster

Rummen i den 600 kvadratmeter stora byggnaden vittnar om forna tiders glans, då kulturelit och nobless gled genom salarna med glaset fyllda av gyllene dryck. Här finns ett överflöd av antikviteter; handmålade kakelugnar och kandelabrar, gnistrande kristallkronor och orientaliska mattor. Oljeporträtt i stora guldramar pryder väggarna, här står vitrinskåp fyllda med finaste porslin. Uppe på övervåningen finns ett rum där Oscar II bodde under ett besök 1902, han var så lång, att sängen behövde specialsnickras åt honom. I en av salongerna bevaras en blombukett i vas, som prinsessan Ingeborg anlände med till Stenkullen midsommaren 1911.

Och de är inte de enda kungligheterna som har huserat här. På den tiden då prins Bertil smög med sin kärlek till Lilian, var Stenkullen en plats där de kunde dra sig undan värl-

Det här är Maria

Bor: I Åby.

Ålder: 66 år.

Familj: Sankt Bernhardshunden Kitha den femte.

Gör: Driver Stenkullens värdshus och hotell.

Intressen: Resor inom Sverige, min hund.

dens blickar. Marias gamla barndomsrum står kvar i orört skick - översälat av leksaker från hennes uppväxt. Hon är en riktig samlare, ingenting slängs, inte ens flugorna i fönstren eller spindelväv.

Dukar till andarna

Som barn var Maria, om man får tro hennes själv, rent av odräglig. Bortskämd som få och ensam barn. Blev hon sur kunde hon gömma sig i timmar uppe på vinden i ett lönnrum. Sin bana på hotellet började hon med att sopa upp risgrynen från alla bröllop som hölls, senare lärde föräldrarna henne allt om servering, ▶

Bildtext

Bildtext

”Detta är andarnas hem lika mycket som mitt och de har rätt att få vara ifred här.”

ende förutom hon själv som är synlig för fysiska ögon.

Känner du av andarna när du sitter där och äter?

–Ja, exakt så är det. De sprider glädje och harmoni – allt är bara lugnt och skönt, svarar hon. Det är förresten många som ringer hit som har hört talas om att det spökar och vill göra paranormala undersökningar. Men det säger jag alltid nej till! Stenkullen är andarnas hem lika mycket som mitt, och de har rätt att få vara ifred här.

Det är inte bara till jul Maria känner av de hädangångna. De finns här året om, och de har funnits på Stenkullen långt innan hon själv föddes. Hon aktar sig noga för att stöta sig med dem. Skulle hon ta in personer som vill gå på spökjakt på hotellet, skulle hon troligen få dålig karma. Vid sidan av föräldrarna är det framförallt medlemmar ur familjen Swartz hon känner igen. Särskilt en dam vid namn Betty brukar ofta gå igen. Under sin levnadstid satt Betty i rullstol, och så visar hon sig än i dag.

–Fru Betty brukar sitta i en av salongerna och titta ut över motorvägen. Under sin levnad var hon barsk och väldigt styrande, och än i dag vill hon vara med och bestämma. Henne är det bäst att man har lite respekt för. Skulle det springa för många här och snoka, är jag säker på att hon och de andra andarna skulle vända sig emot mig.

En tydlig varning har Maria fått. Det finns särskilt ett rum på hotellet där gäster flera gånger vittnat om att det spökar. Det är den gamle riksmarskalken Birger Ekeberg som går igen. Han gifte sig för övrigt med vår före detta statsminister Carl Swartz dotter Brita på Stenkullen 1911. Som en liten kuriositet kan nämnas att prinsessan Astrid, sedermera drottning av

dukning och matlagning.

Kokkonsten har stått sig i alla år, och än i dag serverar hon sina gäster rätter med anor från 40-talet. Runt jul byts menyn ut mot mer traditionsenlig mat. Inte så förvånande kanske, men det är däremot det faktum att även gästklentelet blir ett annat.

–Till jul kryper alla de som bott på Stenkullen fram ur väggarna - jag talar om andar. De fyller hela huset med liv och rörelse, jag kan riktigt känna värmen av dem. Det är precis som när man befinner sig i ett rum fullt av levande människor.

Varje julafton gör Maria en cere-

moni. Hon dukar ett vackert bord med levande ljus till sina bortgångna föräldrar, sill och hembakat bröd serverar hon alltid, likaså lax och ägg. Båda serveras de en snaps. Vid ett bord intill placeras Buddhorna – pappa Niels var nämligen buddhist. De är fem till antalet, stora och tunga mässingpjäser, som familjen tog med sig hem efter en resa till Thailand. De får också sitt, ingen alkohol eller julmat, däremot vatten, godsaker och en fin blomma. ”Hoppas det smakar”, önskar Maria, och sätter sig sedan själv till bords. I sällskap har hon sin älskade sankt Bernhardshund Kitha den femte - den

Bildtext

Bildtext

Belgien, var brudnåb på bröllopet. Hotellrummet är uppvärmt när gästerna checkar in, men så plötsligt - och helt utan förklaring - kan en iskyla dra längs väggarna som går genom märg och ben. Någon timme senare kan det bli så varmt i rummet fönstren måste slås upp.

–Det är den dödes energier som känns i rummet. Några ungdomar som bodde över här lyckades fotografera Ekebergs skepnad i ämbetsmannadräkt. Nästa morgon vågade de knappt visa mig bilderna. De trodde jag skulle bli livrädd och flytta härifrån.

Maria bad om att få bilderna skickade till sin mobil. Men när hon sedan försökte skicka dem vidare för att visa en god vän löpte mobilen amok och gick inte att använda.

–Den levde sitt eget liv tills jag fattade att jag måste radera dem. Först då fungerade den igen. Det var som att Ekeberg sa: ”Lämna mig ifred, och gör inte om det här!”.

Busslaster från Europa

Det var fru Bettys son Olof, som Marias pappa Niels köpte hotellet av 1957. Innan dess hade han drivit två restauranger i Norrköping och dessförinnan tjänat som lakej hos Gustav V på Tullgarns slott. Bara några år efter köpet meddelade dock Vägverket att en motorväg skulle dras genom ägora. Den stora tomten klövs i två delar. På den ena sidan hamnade hotel-

let och på den andra fruktträdgården. Trots det, blomstrade affärerna.

– På 60- och 70-talen hade vi massvis av folk här. Vi hade flera anställda, sex i serveringen, tre i köket och så en städerska. Trädgårdsmästare fanns också. Det kom busslaster från Italien och folk från hela Europa. I dag sköter jag allt själv, det är slitsamt, max sex gäster åt gången orkar jag med.

Pengarna de fick av Vägverket bestämde pappa Niels skulle gå till resor, eftersom ”pengar kan försvinna, men inte minnen”. I källaren bevaras souvenirer från alla exotiska platser familjen besökte; här finns en bastkjol från Fiji, en munkdress från Tibet, en sari från New Delhi. Med mera.

Du nämnde förut att din pappa var medium ...

–Ja, han pratade alltid om andevärlden, och var väldigt fascinerad av döden i hela sitt liv. Fick pappa tag i gäst eller en person som han kunde prata om döden med, så var han ju lycklig. Som ung deltog han ofta i seanser, men det fick han sluta med eftersom det tog så hårt på krafterna. Hela livet var han en sökare. Först när han hittade buddhismen blev han nöjd.

Det låter som att han längtade till Andra sidan?

–Jadå, han ville dö så fort som möjligt. Döden för honom var inget slut, det var en port man måste gå igenom för att komma till det sanna livet, och

det fanns på Andra sidan. Livet tar inte slut, sa han alltid, det fortsätter, bara på en annan plats.

Hur var det för dig när han pratade så mycket om döden?

– Som yngre tyckte jag det var jättejobbigt, men i vuxen ålder har jag blivit intresserad själv. Döden är inget jag går rött och är rädd för. Och jag har nog ärvt lite av pappas mediala förmåga.

Maria kommer spontant att tänka på en händelse som inträffade för några år sedan. Hennes bästa vän Torsten satt i sin bil och åt en glass när aortan sprack. Han avled direkt. I samma sekund som det inträffade - hon minns tillfället så väl - satt hon hemma på Stenkullen och brast i gråt. Intuitivt kände hon på sig vad som hade hänt. Nästa dag, när Torstens dotter ringde för att berätta, visste Maria redan vad hon skulle säga.

När märkte att du kunde ta emot budskap?

– Det började nog efter pappas bortgång för 22 år sedan. Innan han dog sa han, ” Kan jag hjälpa dig med något efter döden, så ska jag göra det”. Och det har han ofta gjort. Jag brukar vända mig till honom när jag har en fråga. Ofta gäller det något som rör Stenkullen.

Hon kan också förnimma honom ▶

Bildtext

”När de dött klädde jag dem fina och la de i kistan. De begravdes i kapellet här ute.”

han väcker mitt undermedvetna. Efter en sån upplevelse är jag väldigt vak-sam och lyhörd.

Maria tog själv hand om sina för-äldrar tills de gick bort, 82 och 94 år gamla. Samtidigt skötte hon hela hotellrulljansen.

–Det var väldigt, väldigt jobbigt, men jag ångrar det inte. När de dött klädde jag dem fina och la dem i kistan. De begravdes i kapellet här ute. Och jag ville vara med vid det allra sista avskedet, när deras kistor åkte in i krematorieugnen.

Hur fick du tanken att vara med vid kremeringen?

–Den fick jag för många år sedan. Pappa och jag gick en gång på en fantastiskt fin begravning och sedan, efter samkvämet, passerade vi kyrkan

på hemvägen. Kistan stod placerad i begravningsbilen med blommorna lite slarvigt ditlagda. Inte en enda som varit med på begravningen fanns på plats när kistan skulle åka iväg till krematoriet. Så fick det inte gå till när mamma och pappa gick bort. Jag skulle vara med till sista stund.

Innan vi skiljs frågar jag Maria om det finns något rum i hotellet där hon speciellt känner av sina döda vänner. Det skulle vara i ett av gästrummen, svarar hon. Hon kan inte se andarna där, men hon känner av dem desto mer.

–Jag sover så jättebra i det rummet. Jag inbillar mig att när jag sover där det vanligtvis är som mest aktivitet, så låter de mig vara i fred. Det är lite som att de säger: ”Vi vet så väl att du behöver sova, så vi tassar bara förbi”. ■

på andra sätt. Går hon in i ett rum där inte någon varit på länge, kan hon ibland känna doften av 4711 Eau de Cologne, som var Niels doft. Även i drömmen kommer han till henne, men då är det oftast för att ge henne en varning.

–Då vaknar jag och är nästan kallsvettig. Att visa sig i drömmen är hans sätt att få mig att fatta att det är något jag måste ta tag i. Det är som att

**NAR Ad 1/2-sida utfall liggande D
(id #4944465)
218.0 mm x 149.0 mm**